

Eerste bijeenkomst bestuurlijke regiegroep testen en traceren - verslag

19 mei 2020

- (10)(2e) zit voor en deelnemers stellen zich aan elkaar voor.
- Doel en inrichting van deze tafel worden besproken. Vastgesteld wordt dat bestaande werkstructuren (stuurgroepen, projecten, programma's) binnen GGD, RIVM en VWS input zullen leveren voor deze gezamenlijke tafel. Daar waar nodig wordt dit intern (her)bevestigd. Als voorbeeld komt werkgroep 1 van de GGD aan de orde, die met het opleveren van het opschalingsplan voor BCO zijn opdracht heeft afgerond. Met een nieuwe opdracht zou deze werkgroep ook in de implementatie van het plan een rol kunnen invullen. Ook digitale middelen komen aan de orde, waarbij door VWS wordt aangegeven dat voor de implementatie van een digitaal middel samenwerking een must is, ondanks dat het uiteindelijke eigenaarschap van het betreffende middel bij de één dan wel dan ander ligt.
- RIVM en GGD geven aan dat het van belang is en blijft om de kennis en expertise van professionals te blijven gebruiken. RIVM geeft aan LCI en EPI goed in positie te willen hebben en houden, zodat deze kennis vanaf het begin van beleidsbeslissingen goed meegenomen wordt. GGD vult aan dat het in de praktijk wellicht niet altijd mogelijk is om op het moment van opdrachtformulering vanuit politiek of beleid de professionals al mee te nemen. Daar naar streven blijft desondanks goed, maar professionals zelf optimaal betrekken bij het beantwoorden of invullen van opdrachten is cruciaal. Dat laatste kunnen GGD en RIVM ook zelf waarmaken. VWS benadrukt dat de relevantie van de bijdrage van professionals/experts buiten kijf staat, gewaardeerd wordt en niet over het hoofd kan/mag worden gezien.
- Een eerste voorstel met indicatoren om als regiegroep zicht te houden op de uitvoering van testen en traceren wordt besproken. RIVM en GGD pleiten ervoor om de voorgestelde set van indicatoren op geleide van kennis en expertise van professionals op te laten stellen, en deze ook te bezien in relatie tot het dashboard dat het kabinet ontwikkelt. VWS onderschrijft dit. De set die als voorstel op tafel ligt wordt ingeperkt en zal om te beginnen voorgelegd worden aan de experts van de GGD die zich met het vernieuwen van de GGD monitor bezighouden. In dat proces van afstemmen is nadrukkelijk ruimte voor tegenvoorstellen en zal samen met de GGD en het RIVM de verbinding met het dashboard van het kabinet gezocht worden. Dit opdat voor de regiegroep relevante indicatoren – op proces en output – gehanteerd worden, gebaseerd op de kennis en expertise van de professionals en in aansluiting met het dashboard van het kabinet.
- Gezamenlijk communiceren wordt door de communicatiemanager van VWS toegelicht. De komende periode ligt de nadruk op de communicatie rondom 'iedereen met klachten testen en bij een positieve uitkomst opvolgen met bron- en contactonderzoek' liggen. Het vergt nog een boel voorbereidend werk voor de GGD, die aangeeft dat alle inspanning er op gericht is om dit op 1 juni voor mekaar te hebben. Of dat ook echt haalbaar is moet de komende dagen blijken, met een definitieve go/no go op maandag 27 mei: start op 1 juni dan wel start op een nader te bepalen datum in juni.
- Het werkbezoek van de minister aan de GGD komt in de rondvraag aan de orde, daarbij wordt door VWS aangegeven dat de minister een voorkeur heeft om het werkbezoek op een GGD locatie door te laten gaan (suggestie GGD Utrecht). Vanuit GGD GHOR wordt aangegeven dat dit praktisch niet realiseerbaar is op deze korte termijn. Vanwege het niet kunnen handhaven van geldende maatregelen (1,5 meter afstand), maar ook omdat het extra complexiteit met zich meebrengt wat betreft het afstemmen en inregelen met de lokale GGD in Utrecht. Door GGD GHOR wordt dan ook aangegeven dat het hoofdkantoor van GGD GHOR de voorkeur heeft. VWS geeft, gehoord hebbend de argumenten, aan uit te gaan van het hoofdkantoor van GGD GHOR voor de organisatie van het werkbezoek.

De volgende bijeenkomst van de regiegroep staat op 27 mei in de boeken. Agenda, eventuele stukken en een Webex link volgen zo snel als mogelijk.

- gebruiken en daarmee gegevens te mogen verwerken.
- Er worden zoveel mogelijk gegevens op de telefoon zelf bewaard en alleen de gegevens waarvan dit absoluut noodzakelijk is worden op een centrale/back-end server verwerkt. Dit is een keiharde eis van J&V en BZK en zeker ook de AP.
 - Er worden pas gegevens geupload naar de back-end server op het moment dat de besmetting gemeld wordt. In het wetsvoorstel wordt ervan uitgegaan dat de telefoons van de overige gebruikers van de app met regelmatige tussenpozen verbinding leggen met de back-end server om daar de ID's van besmette appgebruikers op te halen (pull), welke dan vervolgens worden vergeleken met de op de telefoon zelf vastgelegde contactID's.
 - Uitgangspunt is vrijwillig gebruik en om dit te waarborgen meldt de gebruiker zelf in de app (evt. met bevestiging van een door de GGD/arts verstrekte code) dat hij besmet is.

In de sessie gisteren werden echter een aantal mogelijke functionaliteiten van de app genoemd die totaal in strijd zijn met deze uitgangspunten. Ik noem er een paar:

- Er werd gesproken over het eerder uploaden van de ID's naar de server, dan dat de besmetting is gemeld bij de GGD. Dit kan juridisch gezien echt niet, want de bevoegdheid is gekoppeld aan de bevoegdheid om bron- en contact onderzoek te doen, dat kan dus pas na de melding bij de GGD/vaststelling besmetting.
- Er werd gesproken over het uploaden door GGD medewerkers, zorgmedewerker, laboratoria etc. (daaraan koppelt ook de UZI discussie, waarvan de noodzaak onduidelijk is en die op basis van het wetsvoorstel ook niet kan). Dit is in strijd met het wetsvoorstel, want uitgangspunt is dat de gebruiker zelf uploadt; dit is in de mvt uitvoerig beschreven, wederom conform de afspraken met J&V en BZK. Dit ivm het vrijwillige karakter van het gebruik en de gewenste onherleidbaarheid van de gegevens. Daarbij speelt het (privacy)risico dat de toegang/invoer door anderen maakt, dat er een risico op koppeling met andere bekende gegevens ontstaat (GGD, huisarts etc. hebben veel meer gegevens die te koppelen zijn en dus de middelen tot herleidbaarheid van de identiteit, wat AVG-technisch zeer moeilijk ligt).
- Het leek alsof de server geheel los stond van GGD. Het wetsvoorstel gaat uit van (in ieder geval in naam en onder verantwoordelijkheid van) beheer door de GGD. Dit ivm wederom de AVG/de wettelijke taak en daarmee dus de grondslag voor gegevensverwerking door de GGD en dus niet door iemand anders!
- Er is een grote afhankelijkheid van Apple/Google platform. Zo schijnt er een discussie te spelen of er landen gekoppeld moeten worden, dus het Nederlandse lampje gaat aan als je in Spanje bent als Nederlander en andersom. Dit lijkt ook te gaan richting verwerking nationaliteit. Hoe dit precies werkt is onduidelijk, maar ook dat vinden wij zorgelijk, aangezien dat weer een nieuw persoonsgegeven is waarvoor wij geen wettelijke basis hebben en wat ook AVG-technisch problematisch is, want waarom is dit nodig?

Ik had afgelopen woensdag al een brandmail gestuurd nav het idee over de toegang tot de gegevens van de app met UZI, maar wij hebben de indruk dat de bouwers van de app er nog niet van op de hoogte zijn of doordrongen zijn dat we met de basis die we nu in het wetsvoorstel (en daarmee de communicatie naar buiten) hebben gelegd, tegelijkertijd een aantal grenzen hebben gesteld aan de vormgeving van de app. Zie bijlage.

Wij vragen daarom nu dringend van jullie om deze juridische kaders die we met het wetsvoorstel gemaakt hebben, mee te geven aan de bouwers. Dit zal hun creatieve proces wellicht wat inkaderen, maar dat kan in deze fase van het proces nu eenmaal niet anders. We kunnen op dit moment niet meer alle mogelijkheden open houden, maar moeten duidelijke keuzes gaan maken over de vormgeving. En, door de tijd ingehaald, hebben wij/de minister een aantal keuzes reeds gemaakt door het wetsvoorstel in de huidige vorm in consultatie te brengen.

Wellicht is het ook goed om de bouwers als couleure locale te vertellen dat de app naast een 'zorgding' echt ook een 'politiek ding' is dat door min VWS met moeite bevochten is op kritische andere departementen en de AP, en dat het daarom ook van groot belang is om gemaakte afspraken (uitsluitend de hoogstvermijdelijke gegevensverwerking en niet meer) na te komen om hun commitment te blijven houden.

Groet, (10)(2e) en (10)(2e)

PS. Wij hebben (10)(2e) bereid gevonden om het wetstraject van ons over te nemen. Vanaf vandaag is zij daarom het aanspreekpunt voor het wetsvoorstel. Ik heb haar in de cc gezet.

mr. (10)(2e) (10)(2e)

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 Directie Wetgeving en Juridische Zaken
 Cluster Bezwaar en Beroep
 Rijnstraat 50 | Den Haag
 Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

T 070 - (10)(2e)
 F 070 - (10)(2e)
 (10)(2e) emmr@vws.nl

Ik werk op (10)(2e)